

Datum
2023-11-01**Diarienummer**
M-2023-799Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Överenskommelse om kontroll av samordnad provtagning av tappvatten (SPAT)

Ärendet

Den nu föreliggande överenskommelsen om kontroll av samordnad provtagning av tappvatten (SPAT) har reviderats för berörda kommuner som har dricksvattenleverantören Norrvatten.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar SPAT-överenskommelse mellan Järfälla kommun och Danderyds kommun och ger miljö- och stadsbyggnadsnämndens ordförande i uppdrag att teckna avtalet.

Bakgrund

Norrvatten är ett kommunalförbund som består av fjorton medlemskommuner som driver Görvälnverket i Järfälla kommun. Medlemskommunerna är Danderyd, Järfälla, Knivsta, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Dricksvattnet som produceras i Görvälnverket distribueras till kommunerna via ett huvudledningsnät som är cirka 33 mil långt. Dricksvattnet distribueras vidare till slutkonsument i lokala ledningsnät som respektive kommun ansvarar för. Provtagningen samordnas av Norrvatten.

Sedan november 1984 har det funnits en överenskommelse, samordnad provtagning av tappvatten (SPAT), mellan Norrvattens medlemskommuner. Överenskommelsen innebär en samordning av kontrollen av dricksvattnet. SPAT är även ett forum för Norrvatten, medlemskommunerna och deras entreprenörer, att kunna diskutera angelägna frågor. Överenskommelsen har reviderats 2010, 2018, 2021 och nu 2023 med anledning av bland annat ny lagstiftning, nya provtagningspunkter och frekvens med mera.

Samarbeten inom SPAT inkluderar Norrvatten, kommunala kontrollmyndigheter, kommunala VA-enheter och VA-bolag. Även entreprenörer som är upphandlade för att sköta driften av VA-anläggningar inkluderas. Regelbundna möten hålls inom SPAT för att diskutera och informera varandra om aktuella frågor. Järfälla kommun ansvarar för att mötena genomförs. Värdskapet roterar mellan de olika medlemskommunerna. Danderyds kommun är värdkommun för SPAT-möte under 2027.

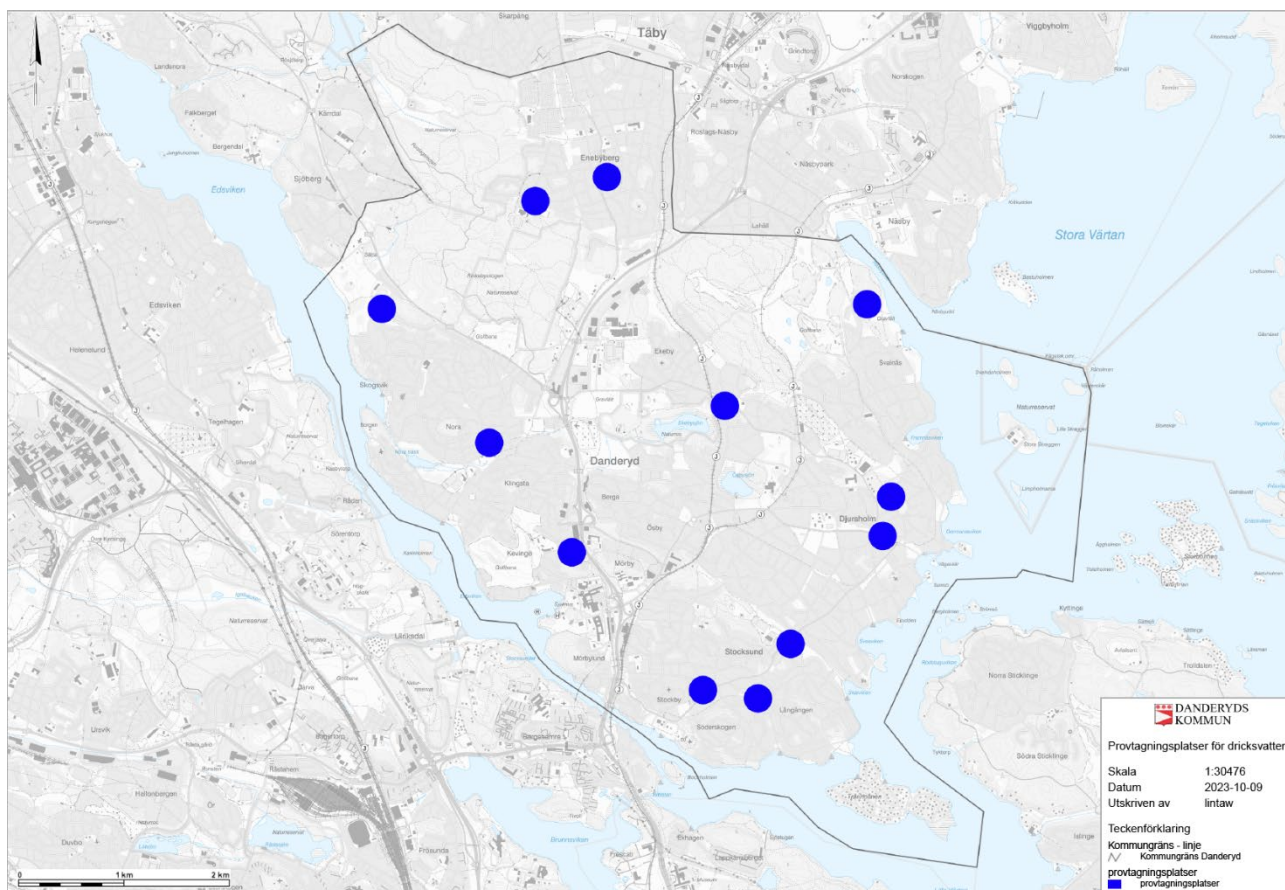
Datum
2023-11-01Diarienummer
M-2023-799Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Miljö- och stadsbyggnadskontorets utredning

Järfällas kontrollmyndighet har kontrollansvar för Görvälverket och Norrvattens distributionsnät. Norrvattens distributionsnät som går i annan kommun kontrolleras också av Järfälla. Högreservoarer och tryckstegringar utan beredning kontrolleras av Järfälla som en del av Norrvattens distributionsnät. Tryckstegringar med egen beredning räknas som vattenverk och kontrolleras av den kommun där tryckstegringen finns. Utöver dessa har respektive kontrollmyndighet också kontrollansvar för sin kommuns distributionsnät. Kontrollansvaret för Norrvattens reservvattenverk finns i respektive kommun.

Norrvattens reservvattentäkter, grundvattentäkter, finns i Sigtuna, Norrtälje, Sollentuna, Solna och Upplands Väsby kommuner. Reservvattnet provtas regelbundet och kan vid behov släppas ut direkt på nätet.

Kommunernas provpunkter är fördelade utifrån vattenförbrukning och risk för kvalitetsförändringar. Det innebär att medlemskommunerna i distributionsnätets yttre delar har fått proportionellt fler provpunkter. Det är kontrollmyndigheterna i respektive kommun som fastställer provpunkterna i VA-huvudmannens undersökningsprogram. Danderyds kommun har 12 stycken provpunkter enligt kartan nedan. Antal provtagningspunkter ses för närvarande över inom SPAT.

Datum
2023-11-01**Diarienummer**
M-2023-799Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Denna revidering beror bland annat på att Livsmedelsverket har antagit nya dricksvattenföreskrifter (LIVSFS 2022:12) med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184 om kvaliteten på dricksvatten. Föreskrifterna trädde i kraft 1 januari 2023. Målet med direktivet är att skydda människors hälsa från de skadliga effekterna av alla slags föroreningar av dricksvatten samt att förbättra tillgången till dricksvatten. De nya föreskrifterna medför bland annat ändrade filtermaterial, råvattenkontroll, driftkontroll, undersökningsfrekvenser, parametrar och att fastställandet av faroanalys och undersökningsprogram nu sker vart sjätte år. Tidigare var det vart femte år. Begreppen tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt tas nu bort. I stället ska anges ett gränsvärde som antingen uppfylls eller överskrids.

Provtagningsfrekvensen i överenskommelsen har reviderats utifrån de nya föreskrifterna. Provtagning ska nu ske per kvartal vid varje provtagningspunkt.

Nu anges i överenskommelsen att revision ska ske vart sjätte år eller om lagstiftningen ändras. Viktigt att beakta är att ändringar i bilagorna 1-3 kan ske utan nämndbeslut.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har deltagit i arbetet med den nya överenskommelsen och anser att översikten har varit behövlig utifrån ny lagstiftning för dricksvatten. En aktuell SPAT överenskommelse är nödvändig för kontrollen av samordnad provtagning av tappvatten. Kontoret föreslår därför att den nya överenskommelsen tecknas.

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektörHelene Boström
Miljöchef

Handlingar som hör till beslutet:

1. Tjänsteutlåtande. Överenskommelse om kontroll av samordnad provtagning av tappvatten (SPAT)
2. Informationsbrev från Järfälla kommun om överenskommelsen
3. SPAT-överenskommelse mellan Järfälla kommun och Danderyds kommun